

Verksamhetsplan för Naturskyddsföreningen i Kalmar län 2026

Valår och omställning i kyrkans skogar

Årets insatser lär till stor del präglas av valet i september. Länsförbundets arbete inleddes i slutet av 2025 och i början av mars genomförde vi en halvdag för intresserade kretsar om hur vi påverkar lokal- och regionpolitiker. I förslag till budget finns medel avsatta för punktinsatser till de kretsar som saknar tillräckliga medel.

Hornsö som framtida nationalpark

I juni 2025 redovisade Naturvårdsverket sitt [regeringsuppdrag](#) kring att ombilda fyra ekoparker till framtida nationalparker. Nedskurna och otillräckliga anslag från sittande regering får dock som konsekvens att nya initiativ på nationell nivå sannolikt dröjer.

Tillsammans med kretsen i Mönsterås planerar länsförbundet att använda den kommande valrörelsen för att lyfta möjligheterna runt i första hand Hornsö ekopark. Ett opinionsarbete kring Mönsterås kommunskog, väster om Blomstermåla, har därför inletts. Fram till valet planeras en rad insatser som en inventering av kommunskogens hotade gammelskogar, ett utökat [Lövsskogstramp](#) den 23 maj med en lokal friluftsmässa och en valdebatt mellan riksdagspartierna den 12 augusti i Blomstermåla. Valdebatten handlar inte bara om bristen på skyddad natur i östra Småland, utan även om möjligheter och utmaningar i Alsterån och fler klimatsmarta tågresor på den hotade Stångådalsbanan. Vidare planeras en handfull webbartiklar och debattinlägg kring dessa ämnen inför årets valrörelse.

Länsförbundet undersöker även intresset i Ölandskretsen för att påbörja ett liknande opinionsarbete för Böda ekopark på norra Öland.

Kyrkans skogar - Linköpings och Växjö stift

Med stöd från riksföreningen undersöker länsförbunden i Jönköping, Kalmar, Kronoberg och Östergötland förutsättningarna för ett långsiktigt engagemang kring den omställning av kyrkans skogar som nu har inletts i landets tretton stift.

Arbetet består av två insatser. Dels en process där vi internt stämmer av intresse och tankar bland kretsar och skogsgrupper kring ett långsiktigt engagemang i kyrkans omställning av sitt skogsbruk. Den andra delen utgörs av dialog och förslag till valda kyrkopolitiker och inkluderar möten med såväl enskilda kyrkopolitiker som nomineringsgrupper. Högt på agendan står insatser för ett ökat skydd av värdefulla skogar, stärka skogen som kolsänka, insatser för att restaurera löv- och blandskogar och en ökad andel naturnära skogsbruk som gynnar en hotad biologisk mångfald i södra Sveriges skogar.

Kommunerna och den biologiska mångfalden

Frågor kring skyddad natur i kommunen, förvaltning av gemensamma skogar, ängar och grönområden och lokala insatser för den biologiska mångfalden är lämpliga att driva i höstens valrörelse. Länsförbundet har redan stöttat med underlag och bidrar gärna på fler sätt till intresserade kretsar. När detta skrivs känner vi bara till planerade insatser i Oskarshamn och den ovan nämnda kommunslogen i Mönsterås. Vi hoppas att fler kretsar tillkommer.

Fortsatt opinionsarbete för lodjuret

Naturskyddsföreningen i Kalmar län välkomnar att lodjursjakten [nyligen överklagades](#) av vår riksförening. Under året kommer länsförbundet att arbeta vidare med en långsiktig strategi för att stärka skyddet av vårt största kattdjur, öka acceptansen för länets rovdjur och undersöka närmare hur och i vilken omfattning lodjur påverkar de som föder upp får och getter i länet. Arbetet inkluderar även ökad dialog och erfarenhetsutbyte med lämpliga personer i andra viltförvaltningsdelegationer i södra Sverige.

Regenerativt lantbruk och livsmedelsberedskap

Länsförbundet vill även fortsatt stötta medlemsinitiativet att uppmärksamma de möjligheter och utmaningar som länets jordbruk har i dagsläget. Flera olika initiativ finns idag för att återskapa odlingsjordarnas livskraft och resiliens (motståndskraft och uthållighet). Det finns till exempel regenerativa, ekologiska och agroekologiska system som möter de miljöfaktorer som påverkar planetens överskridna gränser (klimat, vatten, biologisk mångfald, kemikalier, kväve- och fosforbalansen, markanvändning, samt havens sviktande ekosystem). Samtidigt har dessa jordbrukssystem helt andra möjligheter att möta brist på insatsvaror (diesel, konstgödsel, utsäde med mera). De ovan nämnda miljöproblemen tillsammans med det oroliga geopolitiska läget gör livsmedelsproduktionen till en oerhört aktuell och viktig beredskapsfråga. Studiebesök hos framsynta odlare kombinerat med föreläsning kommer fortsatt att erbjudas till kretsarna. Gruppen önskar även nå ut till en bredare allmänhet genom debattartiklar och insändare - inte minst med anknytning till höstens val.

Inför valet vill gruppen även stödja kretsarna att, i sina möten med lokala politiker, lyfta vikten av stödet till en lokal hållbar livsmedelsproduktion. Detta kan särskilt ske genom upphandlingen till de offentliga köken. I det arbetet hänvisar gruppen även till en [ny forskningsrapport](#) från EU:s klimatvetenskapliga råd om hur jordbruksproduktion och jordbruksstöd inom EU behöver förändras.

Slutligen önskar gruppen planera för att ordna ett heldagsalternativt ett helgseminarium utifrån livsmedelsproduktionen som en viktig beredskapsfråga och då arbeta för att få medverkan från länsstyrelsen

Sötvattenmiljöer

Länsförbundet har planer att främja kretsars lokala arbete med återställande och/eller nyskapande av våtmarker för exempelvis ökad biologisk mångfald, vattenrening, rekreation och bättre vattenbalans i landskapet. En annan naturvårdande verksamhet att lyfta lokalt är de små vattendragens oftast förbisedda värden i skogslandskapet; kartering, inventering och ökade insikter hos skogsägare och -brukare. Dessutom kan länsförbundet involveras i främjande av återskapande av våtmarker i skogsmiljö ("återvätning"), åtgärder aktuella i Hornsö och andra skogsområden med syftet att minska avgången av olika klimatgaser.

Svart stork - återskapade våtmarker och skydd av gammelskog

Den 23 mars presenterar SLU sin [förstudie om svart stork](#), som Kalmar länsförbund finansierat tillsammans med sju andra länsförbund, Sveaskog, BirdLife och ytterligare några aktörer. Svart stork är en karismatisk paraplyart som kan användas för storskalig restaurering av fiskrika våtmarker, vattendrag och skydd av äldre blandskogar med stort inslag av främst ek och tall. Vår ambition är därför att tillsammans med andra aktörer undersöka olika alternativ för konkreta insatser för naturskydd och restaurering. I början av året har förslag om samverkan framförts till kyrkopolitiker i Växjö stift och företrädare för Södra Skogsägarna.

Stöd till kretsar

Sedan ett par år tillbaka saknas en krets i Högsby och under det senaste året har aktiviteten dalat betänkligt i Nybro. Länsförbundet vill därför att använda ett ökat intresse för miljö, klimat och naturskydd under valåret för att stärka och återetablera föreningen i dessa två kommuner.

Samverkan mellan länsförbund i södra Sverige

Första fasen av initiativet kring en handlingsplan för Götalands skogar är avklarad. Nu inriktas arbetet på konkreta insatser kring [handlingsplanens prioriterade områden](#). Förra hösten ordnades en välbesökt och uppskattad regional skogskonferens i Vänersborg. Nu planeras en ny skogskonferens i oktober eller november med preliminär lokalisering i Borås.

Finansiering

Länsförbundet har idag en god ekonomi. Även i år ger ett tillskott från det nedlagda regionkansliet plus ett större organisationsbidrag oss en trygg basfinansiering. Styrelsen bedömning är därför att ovan planerade insatser under 2026 kan genomföras utan extra projektstöd från riksföreningen.